

Неприятели при разсадопроизводството

Автор(и): проф. д-р Стойка Машева, ИЗК "Марица" Пловдив; доц. д-р Винелина Янкова, ИЗК "Марица" в Пловдив

Дата: 19.02.2018 Брой: 2/2018

Оранжевоязичка белокрылка (*Trialeurodes vaporariorum*)

Вредят ларвите, нимфите и възрастните. Те смучат сок предимно по долната страна на листата на растенията. **При храненето си** ларвите отделят голямо количество захари под формата на „медена роса“, в резултат на което листата стават лепкави. Развиват се чернилни гъбички и се нарушават физиологичните процеси на нападнатите растения.

Разрешени ПРЗ: адмирал 10 ек – 0,05%; актара 25 вг – 0,03%; би-58 – 0,1%; вазтак нов 100 ек – 0,03%; дека ек/деша ек/ дена ек – 50 мл/дка; децис 2,5 ек – 0,05%; ефория 045 зк – 125 мл/дка; конфидор енерджи од – 0,08%; моспиан 20 сп – 0,02%; фюри 10 ек – 0,02%; натуралис – 75-100 мл/дка.

Листни въшки (Aphididae)

Повреди нанасят възрастните и ларвите, като смучат сок от долната страна на листата, вегетационния връх и стъблата на растенията. При масово нападение листата се завиват силно и се деформират. Растенията изостават в развитието си. Върху отделената от листните въшки "медена роса" се развиват сапрофитни чернилни гъбички. Листните въшки са вектори (преносители) на вирусни болести.

Разрешени ПРЗ: моспилан 20 сп - 0,0125%; актара 25 вг - 0,007%; пикадор 20 сл - 0,05%; конфидор енерджи од - 0,06%; биская 240 од - 0,06%; калипсо 480 ск - 0,02%; нексид 015 кс - 0,02%.

Трипсове

При разсадопроизводството основно се срещат тютюневия трипс (*Thrips tabaci*) и калифорнийския трипс (*Frankliniella occidentalis*). Вредят възрастните и ларвите, като смучат сок от листата и вегетационния връх. На местата на повредата се появяват малки, сребристо бели петна с черни точки. При голяма плътност петната се увеличават и се сливат помежду си. Листата изсъхват. Растенията изостават в развитието си. Стадий нимфа на неприятеля преминава в почвата, яйцата са разположени в листната тъкан. Трипсовете пренасят вирусната болест бронзовост.

Разрешени ПРЗ: фюри 10 ек - 0,015%; би-58 0,1%, моспилан 20 сп - 0,02%; синеис 480 ск – 10-25 мл/дка; натуралис – 75-100 мл/дка.

Доматен миниращ молец (*Tuta absoluta*)

Повреди нанасят гъсениците. Те предпочитат най-много листата. Симптоми за наличието на молеца са къси и широки мини по листата, в които могат да се видят гъсеници и екскременти, разположени в единия край. При силно нападение мините се сливат и листата изсъхват.

Разрешени ПРЗ: авант 150 ек – 25 мл/дка; алверде 240 ск – 0,1%; алтакор вг – 8-12 г/дка; амплиго 150 зк – 40 мл/дка; афърм 095 сг – 150 г/дка; волиам тарго 063 ск – 0,08%; децис 2,5 ек – 0,05%; конфидор енерджи од – 0,08%; кораген 20 ск – 14-20 мл/дка; моспилан 20 сп – 0,02%; уорант 20 сл – 50 мл/дка; ним азал т/с – 0,3%; пикадор 20 сл – 0,05%; рапакс – 100-200 мл/дка; синеис 480 ск – 10-25 мл/дка (20-25 мл/100 вода).

Миниращи мухи

От миниращите мухи често се срещат доматовата минираща муха (*Liriomyza bryoniae* Kalt.) и южноамериканската листоминираща муха (*Liriomyza huidobrensis* Blanchard). Възрастните при яйцеснасянето правят с яйцеполагалото си многобройни убождания, предимно от горната страна на листа и се хранят с изтичащия растителен сок. Тази повреда се забелязва лесно, тъй като тъканта пожълтява, изсъхва и се образуват точковидни петънца. Излюпените ларви се вгризват в листа, хранят се като образуват дълги, змиевидни линии, без да засягат горния и долния епидермис. Мините се разширяват, пресичат или сливат. В една мина се намира само по една ларва. Листата пожълтяват и изсъхват.

Разрешени ПРЗ: тригарт 75 вп 0,02%; пикадор 20 сл 0,05% (в началото на летеж на мухите); вазтак нов 100 ек 0,03% (срещу имагото); синеис 480 ск – 25-30 мл/дка.

Обикновен паяжинообразуващ акар (*Tetranychus urticae*) Паяжинообразуващите акари живеят и се хранят върху долната листна повърхност. При силно нападение листата се покриват с паяжина. Неприятелят смуче сок и на мястото на убождане се образува бледозелено петънце с точковидна форма. По-късно петната се сливат, листът се прошарва мраморно. Паяжинообразуващите акари предпочитат по-старите листа с намалено съдържание на вода, както и застарелите, засушени растения. При силно нападение растенията изсъхват.

Разрешени ПРЗ: ортус 5 ск - 0,1%; нисоран 5 ек - 0,06%; флорамайт 240 ск - 40 мл/дка; санмайт 20 вп - 0,075%, вертимек 018 ек - 60 мл/дка; нимазал т/с - 0,3%.